

II

(Voorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een beschikking van de Raad houdende goedkeuring van de tweede fase van het Programma voor samenwerking tussen universiteit en onderneming inzake opleiding op technologisch gebied (Comett II)

COM(88) 429 def.

(Door de Commissie bij de Raad ingediend op 26 juli 1988)

(88/C 239/04)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 128,

Gelet op het Besluit 63/266/EEG van de Raad van 2 april 1963 houdende vaststelling van de algemene beginselen voor de toepassing van een gemeenschappelijk beleid met betrekking tot de beroepsopleiding⁽¹⁾, en met name op de tweede, zesde, zevende, negende en tiende aangekondigde beginselen,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat de Raad in Besluit 86/365/EEG⁽²⁾ een programma betreffende samenwerking tussen universiteit en onderneming inzake opleiding op het gebied van technologie goedgekeurd heeft, voor een periode van vier jaar, beginnend op 1 januari 1986;

Overwegende dat artikel 6 van Besluit 86/365/EEG voorziet dat de Commissie vóór 31 oktober 1988 aan de Raad, aan het Europese Parlement en aan het Economisch en Sociaal Comité een verslag zal voorleggen over de ervaring opgedaan bij de uitvoering van het Comett-programma, desgevallend samen met een voorstel betreffende de voorwaarden voor een voortzetting ervan; dat de Raad vóór 31 oktober 1989 over dit voorstel zal beslissen, na overleg met het Europese Parlement en met het Economisch en Sociaal Comité;

Overwegende dat de Europese Raad, die in december 1986 bijeengekomen is, het belang onderstreept heeft van de communautaire acties bestemd voor de tewerkstelling en die tot doel hebben een betere opleiding van jongeren en volwassenen aan te moedigen;

Overwegende dat de Raad, in zijn resolutie van 22 december 1986 betreffende een actieprogramma voor werkgelegenheidsgroei⁽³⁾ het prioritaire karakter onderstreept heeft van de basis- en voortgezette opleiding, dat de Raad deze optie bevestigd heeft in Besluit 87/569/EEG van 1 december 1987 betreffende een actieprogramma voor de beroepsopleiding van jongeren en de voorbereiding van jongeren op het leven als volwassene en in een beroep⁽⁴⁾;

Overwegende dat de Raad, in de verlenging van het Kaderprogramma voor Onderzoek en Ontwikkeling⁽⁵⁾ reeds maatregelen goedgekeurd heeft ter versterking van de technologische en industriële samenwerking op communautair niveau, met name met Beschikking 88/279/EEG⁽⁶⁾, Besluit 88/108/EEG⁽⁷⁾, Beschikking 88/419/EEG⁽⁸⁾ betreffende Esprit, Brite/Euram, Science en met Beschikking 88/417/EEG⁽⁹⁾ betreffende Delta die specifiek het domein van de opleidingstechnologieën op het oog heeft; dat deze technologische en industriële samenwerking op het gebied van onderzoek en ontwikkeling ondersteund dient te worden door een parallelle inspanning op het gebied van de beroepsopleiding;

Gezien Besluit 87/307/EEG van de Raad van 9 juni 1987 betreffende een strategisch programma voor innovatie en overdracht van technologie (Sprint)⁽¹⁰⁾, waarvan sommige activiteiten betrekking hebben op de overdracht van praktijkervaring op het gebied van het beheer van innovatie en overdracht van technologieën;

Overwegende dat het Europese Parlement op 28 april 1983 een resolutie goedgekeurd heeft over de concurrentiekracht van de industrie in de Gemeenschap⁽¹¹⁾, waarin het vraagt dat grotere inspanningen zouden geleverd worden ten voordele van de beroepsopleiding en de op-

⁽¹⁾ PB nr. 63 van 20. 4. 1963, blz. 1338/63.

⁽²⁾ PB nr. L 222 van 8. 8. 1986, blz. 17.

⁽³⁾ PB nr. C 340 van 31. 12. 1986, blz. 2.

⁽⁴⁾ PB nr. L 346 van 10. 12. 1987, blz. 31.

⁽⁵⁾ PB nr. L 302 van 24. 10. 1987, blz. 23.

⁽⁶⁾ PB nr. L 118 van 6. 5. 1988, blz. 32.

⁽⁷⁾ PB nr. L 59 van 4. 3. 1988, blz. 23.

⁽⁸⁾ PB nr. L 206 van 30. 7. 1988, blz. 34.

⁽⁹⁾ PB nr. L 206 van 30. 7. 1988, blz. 20.

⁽¹⁰⁾ PB nr. L 153 van 13. 6. 1987, blz. 45.

⁽¹¹⁾ PB nr. C 135 van 24. 5. 1983, blz. 27.

leiding van bedrijfsleiders; dat deze resolutie de resolutie over de voortgezette opleiding van de werknemers in de onderneming aanvult, evenals verschillende andere resoluties betreffende met name het hoger onderwijs en de ontwikkeling van de universitaire samenwerking in de Europese Gemeenschap ⁽¹⁾, de open universiteiten in de Europese Gemeenschap, het kaderprogramma voor communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling ⁽²⁾ en onderwijs, opleiding en regionale ontwikkeling ⁽³⁾;

Overwegende dat de uitbating van de technologische ontwikkelingen in de industriële wereld zal afhangen van de soepelheid van de kwalificaties en van de ondernemingsgeest van de werkkrachten; dat het, in deze context, meer dan ooit noodzakelijk is op communautair vlak de passende lopende initiatieven en acties te versterken die gericht zijn op het valoriseren van de menselijke rijkdommen en de investeringen in de opleiding, ter aanvulling van een globale communautaire strategie op het gebied van het industriebeleid, van het onderzoek, de ontwikkeling, de innovatie en de technologieoverdracht; dat de beroepsopleiding, in dat perspectief, een onontbeerlijk instrument is voor de voltooiing van de Interne Markt in 1992;

Overwegende dat de samenwerking tussen universiteit en onderneming op het gebied van de opleiding die reeds in het eerste Comett-programma ondernomen was, versterkt dient te worden in de Lid-Staten zelf en meer bepaald op plaatselijk en regionaal niveau en door communautaire maatregelen gesteund dient te worden; dat het, in deze context, nodig is de opleidingsacties met Europese dimensie te ondersteunen en een evenwichtige ontwikkeling over heel het grondgebied van de Gemeenschap te verzekeren; dat daartoe in de mate van het mogelijke bestaande organismen in de Lid-Staten daarbij dienen te worden betrokken;

Overwegende dat Comett daardoor bijdraagt tot het verstevigen van de wetenschappelijke en technologische grondslagen van de Europese industrie en van haar internationale concurrentiekracht, en terzelfder tijd tot het dempen van de kloof tussen de verschillende regio's en het verkleinen van de achterstand van de minder ontwikkelde regio's in de zin van de artikelen 130 F en 130 A van het Verdrag;

Overwegende dat het, verder bouwend op de resolutie van de Raad van 3 november 1986 inzake een beleidsprogramma voor kleine en middelgrote bedrijven ⁽⁴⁾, noodzakelijk is deze te betrekken bij de tenuitvoerlegging van Comett en bij de verspreiding van de resultaten van het programma;

Gezien Besluit 87/327/EEG van de Raad van 15 juni 1987 ⁽⁵⁾ tot vaststelling van het communautaire actieprogramma inzake de mobiliteit van studenten (Erasmus);

Overwegende dat het noodzakelijk is tot een periodieke evaluatie van het programma over te gaan;

Overwegende dat voor de tenuitvoerlegging van het programma de Commissie door een comité bijgestaan moet worden;

Na raadpleging van het Comett-comité, opgericht overeenkomstig Besluit 86/365/EEG, en rekening houdend met de adviezen van het Adviescomité voor de ontwikkeling van het industriële onderzoek (IRDAC), het Adviescomité voor de beroepsopleiding, de Unie van confederaties van industrie en van werkgevers van Europa (UNICE), de Europese Vakbondsfederatie (CES) evenals van het Verbindingscomité van de Conferenties van rectoren van de Lid-Staten van de Europese Gemeenschap,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Een tweede fase van het Comett-programma voor samenwerking tussen universiteiten en ondernemingen voor opleiding op het gebied van de technologie — hierna Comett II te noemen — wordt goedgekeurd voor een periode van vijf jaar beginnend op 1 januari 1990.

2. De modaliteiten voor Comett II worden in de bijlage uiteengezet.

Artikel 2

In de zin van Comett II:

- wordt de term „universiteit” gebruikt in de algemene zin ter aanduiding van alle types van post-secundair onderwijs en opleiding die, desgevallend in het raam van een gevorderde opleiding, kwalificaties of titels van dat niveau verlenen, welke ook hun respectieve naam in de Lid-Staten weze;
- wordt de term „onderneming” gebruikt ter aanduiding van alle types van economische bedrijvigheid, zowel de grote als de kleine en middelgrote ondernemingen, welke ook hun juridisch statuut en de manier van toepassing van de nieuwe technologieën weze. Door uitbreiding betekent de term „onderneming” ook de beroepsverenigingen, de organismen voor economische ontwikkeling (met name de Kamers voor handel en nijverheid en/of hun equivalenten) evenals de organisaties die de werkgevers en de werknemers vertegenwoordigen.

Artikel 3

De doelstellingen van Comett II luiden als volgt:

- het opleidingsaanbod te verbeteren op plaatselijk, regionaal en nationaal vlak, met de medewerking van de belanghebbende instanties om zo bij te dragen tot de evenwichtige economische en sociale ontwikkeling van de Gemeenschap;
- een Europese dimensie te geven aan de samenwerking tussen universiteiten en ondernemingen inzake basis- en voortgezette opleiding op het gebied van de

⁽¹⁾ PB nr. C 104 van 16. 4. 1984, blz. 48.

⁽²⁾ PB nr. C 7 van 12. 1. 1987, blz. 19.

⁽³⁾ PB nr. C 99 van 13. 4. 1987, blz. 15.

⁽⁴⁾ PB nr. C 287 van 14. 11. 1986, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB nr. L 166 van 25. 6. 1987, blz. 20.

technologieën met inbegrip van hun toepassing en hun overdracht, waarbij, in deze context, de bijdrage van de instellingen voor hoger onderwijs tot de verwezenlijking van de Interne Markt ondersteund wordt;

- de gezamenlijke ontwikkeling van opleidingsprogramma's en de uitwisseling van ervaring te bevorderen, evenals het optimale gebruik van de opleidingsmogelijkheden op communautair vlak;
- de opleidingsniveau's te ontwikkelen die beantwoorden aan de technologische veranderingen en de sociale mutaties, door de daaruit in de bestaande opleidingsvoorzieningen voortvloeiende prioriteiten te bepalen, met name ten voordele van de kleine en middelgrote ondernemingen, en die een bijkomstige actie vereisen zowel in de Lid-Staten als op het niveau van de Gemeenschap, en door de gelijkheid van kansen te bevorderen tussen man en vrouw.

Artikel 4

1. De Gemeenschap zal bijdragen tot de verwezenlijking van Comett II binnen de grenzen van de middelen die aan dit programma in de Begroting van de Europese Gemeenschappen ter beschikking gesteld worden, en met inachtneming van de financiële vooruitzichten, zoals deze gezamenlijk door de drie Instellingen bepaald werden, evenals de evolutie ervan.
2. Het bedrag dat voor de tenuitvoerlegging van Comett II noodzakelijk geacht wordt bedraagt 250 miljoen Ecu. Dit bedrag is bestemd voor de financiering van de verschillende hulpverleningen en maatregelen die in de bijlage uiteengezet worden, met inbegrip van de steun aan acties ter evaluatie, animatie en verspreiding, noodzakelijk voor de verwezenlijking van het programma.

Artikel 5

1. De Commissie legt Comett II ten uitvoer overeenkomstig de bepalingen van de bijlage.
2. Bij de uitvoering van deze taak wordt de Commissie bijgestaan door een comité met adviserend karakter bestaande uit twee vertegenwoordigers van elke Lid-Staat — waarvan één vertegenwoordiger uit de industriële kringen — en voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Commissie. De vertegenwoordiger van de Commissie legt aan het comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het comité brengt advies uit over dit ontwerp, binnen een tijdsspanne die de voorzitter kan bepalen in functie van het dringende karakter van de betrokken vraag, desgevallend door tot een stemming over te gaan. Het advies wordt in de notulen opgenomen; bovendien heeft elke Lid-Staat het recht te vragen dat zijn standpunt in de notulen vermeld wordt. De Commissie houdt ten eerste rekening met het door het comité uitgebrachte advies. Zij licht het comité in over de manier waarop zij met dit advies rekening gehouden heeft. De Commissie kan overigens het comité raadplegen over elke andere vraag met betrekking tot de tenuitvoerlegging van Comett II.

3. Twee vertegenwoordigers van de sociale partners, benoemd door de Commissie op basis van voorstellen van de organisaties die de sociale partners op het communautaire vlak vertegenwoordigen, zullen in hoedanigheid van waarnemers aan de werkzaamheden van het comité deelnemen.

4. Een jaarlijks activiteitenverslag over de tenuitvoerlegging van Comett II wordt door de Commissie na raadpleging van het Comett-comité voorgelegd aan de Raad, het Europese Parlement en het Economisch en Sociaal Comité.

5. De Commissie waakt erover dat Comett II coherent zal zijn met de andere reeds geprogrammeerde communautaire acties voor onderzoek en ontwikkeling — in het bijzonder het Delta-programma — evenals met de acties die verwezenlijkt worden, enerzijds, op het gebied van innovatie en technologieoverdracht — in het bijzonder het Sprint-programma — anderzijds, op het gebied van onderwijs en opleiding, in het bijzonder de programma's Erasmus voor de mobiliteit van de studenten en Eurotecte voor de beroepsopleiding in informatietechnologieën en die ten voordele van de kleine en middelgrote ondernemingen.

Artikel 6

1. Vóór 30 juni 1992 zal de Commissie aan de Raad en aan het Europese Parlement en het Economisch en Sociaal Comité een tussentijds verslag doen toekomen over de evaluatie van de tenuitvoerlegging van Comett II. Dit verslag zal desgevallend samengaan met suggesties betreffende gebeurlijke veranderingen in de uitvoering, die noodzakelijk zouden kunnen blijken in het licht van de ontwikkelingen in de tenuitvoerlegging van het programma.

2. Vóór 20 juni 1995 zal de Commissie aan de Raad, aan het Europese Parlement en aan het Economisch en Sociaal Comité een eindverslag voorleggen over de opgedane ervaring en de resultaten van Comett II, in vergelijking met de aan het programma opgelegde doelstellingen, zoals bepaald in artikel 3 van de onderhavige beschikking.

3. Ter voorbereiding van de verslagen vermeld in de leden 1 en 2 hierboven, zal de Commissie de Lid-Staten uitnodigen een bijdrage te leveren waarin de stand beschreven wordt van de ontwikkeling van de samenwerking tussen de universiteiten en de ondernemingen op het gebied van de opleidingen in technologieën en hun toepassing, evenals van de maatregelen die genomen werden ten einde de volledige ontwikkeling van deze samenwerking te verzekeren, zowel op nationaal als op communautair niveau.

Artikel 7

Deze beschikking is van toepassing met ingang van 1 januari 1990.

BIJLAGE

1. Het Comett-programma bestaat uit een reeks transnationale acties, bestemd om de samenwerking tussen universiteiten en ondernemingen in Europees kader te versterken en aan te moedigen, met betrekking tot basis- en hogere opleiding, als antwoord op de technologische veranderingen en de sociale mutaties.

Deze maatregelen zijn gericht op personen in opleiding, met inbegrip van degenen die juist afgestudeerd zijn, evenals degenen die een beroepsbezigheid hebben, met inbegrip van de sociale partners en de betrokken opleiders.

2. In het raam van het Comett-programma zullen de projecten die van de hulp van de Gemeenschap zullen genieten, geselecteerd worden in functie van, met name, hun aansporend en voorbeeldgevend karakter en van hun bijdrage tot de verwezenlijking van de doelstellingen vastgelegd in artikel 3 van de beschikking.

De selectie van de projecten zal rekening houden met de evolutie van het Kaderprogramma voor technologisch O & O, ongeacht de deelneming van de ondernemingen erin. Een bijzondere klemtoon zal gelegd worden op de opleidingsbehoeften van de kleine en middelgrote ondernemingen.

3. In het Comett-programma zullen de hiernavolgende maatregelen ten uitvoer gelegd worden:

A. Europees netwerk

- a) Ontwikkeling en versteviging van het bestaande Europese Netwerk van Samenwerkingsverbanden Universiteiten en Ondernemingen voor Opleiding (SOUO's) met als objectief transnationale samenwerking op de volgende gebieden:

- identificatie van de behoeften aan technologische opleidingen,
- opleidingen in de overdracht van de innovatie en in de gevolgen van de verwezenlijking van het technologische Europa, in het bijzonder ten voordele van de kleine en middelgrote ondernemingen, in de context van de verwezenlijking van de Interne Markt,
- de gemeenschappelijke ontwikkeling en benutting van gezamenlijke programma's voor technologische opleiding die onder de andere categorieën van het Comett II-programma vallen,
- de versterking van de samenwerking en van de interregionale overdrachten op het gebied van de technologische opleiding.

- b) De Gemeenschap zal haar medewerking verlenen voor het opzetten en het beheer van het Netwerk van de SOUO's, daarbij rekening houdend met andere communautaire initiatieven ter ondersteuning van de plaatselijke en regionale ontwikkeling evenals van de kleine en middelgrote ondernemingen.

- c) De Gemeenschap zal een geldelijke steun verlenen aan de activiteiten met Europese dimensie evenals aan de werking van de SOUO's die van het Netwerk afhangen. Deze bijdrage met forfaitair karakter zal niet meer bedragen dan 50 % van de in aanmerking komende kosten. Deze steun, per SOUO, zal degressief zijn, met plafonds die vastgelegd zijn op respectievelijk 70 000 Ecu, 60 000 Ecu en 50 000 Ecu voor de eerste drie jaren. In sommige behoorlijk gerechtvaardigde uitzonderlijke gevallen, en met name met de bedoeling bij te dragen tot een meer evenwichtige ontwikkeling van het programma in de schoot van de Gemeenschap, zal de bijdrage van deze laatste meer dan 50 % van de in aanmerking komende kosten kunnen bedragen.

B. Transnationale uitwisselingen

- a) Specifieke hulp ten einde ten voordele van alle Lid-Staten de transnationale uitwisseling te bevorderen door het toekennen van beurzen:

- i) aan studenten, met inbegrip van de pas afgestudeerden, die een opleidingsperiode volgen in ondernemingen gevestigd in een andere Lid-Staat — hetzij voor perioden van korte duur (3 maanden tot 1 jaar) hetzij, desgevallend, voor langere perioden verbonden met de verwezenlijking van industriële projecten; een belangrijk waarderingscriterium bij de selectie van de projecten zal de mogelijkheid zijn dat de oorspronkelijke universiteit deze opleidingsperiode in een onderneming erkent als integraal deel van de aan de universiteit gegeven opleiding;

- ii) aan het personeel van de universiteiten en van de ondernemingen dat ter beschikking gesteld wordt van respectievelijk een onderneming of een universiteit van een andere Lid-Staat ten einde deel te nemen aan opleidingsactiviteiten en zijn beroepskennis en beroepspraktijken te verrijken.
- b) De financiële bijdrage van de Gemeenschap zal beperkt worden tot de rechtstreekse en onrechtstreekse kosten van de mobiliteit van de ontvangers van de beurzen, tot de kosten voor de voorbereiding, de controle en de organisatie van de ten uitvoer gelegde acties evenals, desgevallend, de kosten van de taalkundige opleiding van de begunstigen. Deze deelneming zal een forfaitair karakter hebben.

C. Gezamenlijke projecten voor hogere opleiding en multimediale opleiding op afstand

- a) Steun aan intensieve leergangen van korte duur voor voortgezette opleidingen met een Europese dimensie voor de snelle verspreiding onder de universiteiten en de ondernemingen van de resultaten van het onderzoek en de ontwikkeling op het gebied van de nieuwe technologieën en van hun toepassingen, evenals om, met name naar de kleine en middelgrote ondernemingen toe, de overdracht van de innovatie te bevorderen.
- b) Hulp bij het ontwerpen, het ontwikkelen en het experimenteren op Europees niveau van gezamenlijke vernieuwende projecten voor hogere opleidingen — met name interdisciplinaire —, gezamenlijk opgezet door verschillende ondernemingen in verbinding met de betrokken universiteiten van ten minste twee verschillende Lid-Staten van de Gemeenschap, op gebieden met betrekking tot de nieuwe technologieën en hun toepassingen in de context van de verwezenlijking van de Interne Markt en de versterking van de economische en sociale cohesie ervan.
- c) Steun gegeven aan multilaterale voorzieningen van basis- en hogere opleiding, gezamenlijk opgezet door verschillende ondernemingen in verbinding met de betrokken universiteiten, met de bedoeling „open” systemen voor opleiding op afstand op te zetten, die beroep doen op nieuwe technologieën en/of die uitlopen op overdraagbare opleidingsprodukten.
- d) Voor de hierboven onder a), b) en c) vernoemde acties zal voorrang gegeven worden aan projecten gericht op de opleiding van opleiders evenals aan degenen die de deelneming van de KMO's aan de voorziene acties bevorderen. Bijzondere aandacht zal verleend worden aan projecten die bij hun verwezenlijking universitaire en industriële partners van afgelegen regio's van de Gemeenschap samenbrengen. Als uitzonderlijke maatregel, en voor een beperkte duur, zal de Gemeenschap haar steun kunnen verlenen in diezelfde gewesten voor voorbereidende acties tot de ontwikkeling van transnationale projecten.
- e) De financiële bijdrage van de Gemeenschap zal beperkt blijven tot 50 % van het totaal van de uitgaven gedaan ten titel van de initiatieven hierboven beschreven onder a), b) en c).

D. Aanvullende promotie- en begeleidingsmaatregelen

- a) Deze maatregelen betreffen:
 - i) hulp aan de voorbereidende acties, met name in de vorm van bezoeken of ontmoetingen, die tot doel hebben ofwel de planning van projecten die onder de verschillende categorieën van het programma vallen, ofwel de uitbreiding tot andere partners van bestaande projecten;
 - ii) een gestructureerde uitwisseling van inlichtingen en ervaringen, met name door steun te verlenen aan de in de Gemeenschap opgerichte Comett-informatiecentra, ten einde hun acties voor verspreiding en animatie van het programma te bevorderen evenals door de ontwikkeling van een gegevensbank en elektronische post tussen de projecten;
 - iii) analyse en opvolging van de evolutie van de kwalificaties en de opleidingsbehoeften in het licht van de nieuwe technologieën en hun toepassingen;
 - iv) een beter wederzijds begrip van de hindernissen die een rem vormen voor de ontwikkeling van de samenwerking op het gebied van de opleiding tussen de universiteit en de onderneming ten einde deze samenwerking te versterken, met inbegrip van de opleiding van de personeelsleden betrokken in deze samenwerking;
 - v) de doorlopende evaluatie van Comett II naarmate de tenuitvoerlegging ervan vordert, evenals de technische en logistieke steun aan de verwezenlijking van het programma.
- b) De financiële bijdrage van de Gemeenschap voor deze aanvullende begeleidende maatregelen zal tot 100 % kunnen bedragen van de werkelijke voor deze initiatieven gemaakte uitgaven.

Ter aanduiding en onder voorbehoud van eventuele wijzigingen voortvloeiende uit de geleidelijke uitvoering van Comett II, zal 40 % van de door de begrotingsautoriteit aan het programma toegekende bedragen verleend worden aan gezamenlijke projecten voor hogere opleiding en multimediale vorming op afstand. Een gelijkaardig percentage zal toegekend worden aan de internationale uitwisselingen — terwijl de rest zal gebruikt worden voor het Europese SOUO-Netwerk en voor aanvullende begeleidingsmaatregelen.

Ter aanduiding, het bedrag dat noodzakelijk geacht wordt voor Comett II als aangeduid in artikel 4, lid 2, van de beschikking zou 14 000 studenten en personen in opleiding moeten toelaten een transnationale stage te volgen evenals de toekenning mogelijk maken van 1 000 beurzen aan het personeel van de ondernemingen en de universiteiten.
